	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П Дата: 10.01.2012 г. Страница 1 от 9 стр.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ
(Проф. д-р С. Янкуловска, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

„ПЕДАГОГИКА”

ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
„БАКАЛАВЪР”

СПЕЦИАЛНОСТ:
„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”

ЗАДОЧНО ОБУЧЕНИЕ

ПЛЕВЕН

2019 г.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 2 от 9 стр.

По единни държавни изисквания - задължителна

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна

Учебен семестър: Втори

Хорариум: 30 часа лекции

Кредити: 5

Преподавател: Доц. Силвия Цветкова, д. пс, Магистър по педагогика, Магистър по дефектология /специалност логопедия, Магистър по обществено здраве и здравен мениджмънт, Доктор по психология (Област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.2. Психология, шифър на научната специалност 05.06.20 - ВАК), Доцент по психология (Област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.2. Психология, шифър на научната специалност 05.06.05 – ВАК). Носител на петте професионално-квалификационни степени, съгласно наредбата на МОН за ПКС. Учебна база/Ректорат 2, ст. 218А, ет.3, тел. 064/884-171

1. АНОТАЦИЯ:

Основен акцент на обучението по педагогика при студентите специалност “Управление на здравните грижи” – бакалавър, задочно обучение е да се осигурят научно – педагогически знания, с което се обезпечават подготовката им като бъдещи ръководители на здравни грижи и преподаватели по практика в медицинските колежи. Дисциплината се явява задължителна по ЕДИ и има за **цел** студентите да се запознаят с цялостния процес за насочено развитие и формиране на човешката личност в условията на обучение, образование и възпитание. Педагогиката има древни интеграционни връзки с всички науки, включително с частните дидактики, какво е медицинската педагогика. Дисциплината „Педагогика” поставя началото на знания и формира умения, които в хода на обучението ще бъдат разширени не само от частно дидактически дисциплини, но в чрез практическите занятия и стажове.

Дисциплината осигурява академични знания и умения, които поставят основата на базисни компетенции при студентите специалност „Управление на здравните грижи”.

Разглежда се структурата на педагогиката: педагогическа теория, педагогическа система, педагогическа технология. В съдържателен план са обособени трите основни дяла, всеки от които подробно е представен чрез подтеми.

Учебното ръководство „Обща педагогика“ с автор доц. Силвия Цветкова, ИЦ МУ, 2011 г. и презентациите съдържат в систематизиран вид задължителните знания, необходими при самоподготовката на студентите.

Интегративният ѝ характер позволява да осъществява връзки с философия, психология, медицина, анатомия, училищна хигиена, физиология на висшата нервна дейност, генетика, социология, информатика, екология на личността и др. Педагогиката се свързва и с редица други научни области като кибернетика, математическо моделиране, физиология и др.

Разкриват се междусистемните връзки на образователната система, както във вътрешен план, така и във външен. Подробно се разкриват закономерностите във възпитанието и обучението, принципите и методите. Отделна тема е посветена на доцимологията – най-младата сред педагогическите отрасли. Представени са изискванията за атестация и акредитация, учебна програма, учебен план, стандарт.

От главната цел произтичат следните **задачи**:

- Студентите да се запознаят с основни термини и понятия, с които се анализира възпитателната, дидактическата и образователната действителност

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 3 от 9 стр.

- Да разширят получената до момента подготовка с новата професионална област
- Да се ориентират адекватно в инструментариума на педагогиката и нейните подотрасли
- Да възприемат възпитателната и образователната действителност с тяхната многопластовост, интегритет, йерархична същност и единство

2. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ:

Нови знания за:

- научния статут на педагогиката
- основните етапи в историческото ѝ развитие
- историческите и съвременни педагогически теории
- базисна теоретическа подготовка за характера на обучението и възпитанието
- ясно диференциране на дяловете на дисциплината – обучение, образование и възпитание
- принципите и методите на възпитание
- учебен процес, компоненти, цели, задачи, закономерности и съдържание на учебния процес на учебния процес
- принципите и методите на обучение
- диагностициране и обективно измерване на резултатите от учебния процес
- информационни технологии и методи и тяхното приложение в учебния процес
- форми на обучението – основни и допълнителни
- доцимология като теория и практика при проверката и оценката на знанията и развитието на обучаваните
- атестационни и акредитационни процедури
- професионален и личностен профил на преподавателя
- педагогическа култура и мотивираност

В резултат от обучението си студентите трябва да изградят следните умения:

- Да се ориентират добре в теоретичните концепции;
- Да използват придобитите педагогически знания за решаване на казуси, свързани с педагогическата практика;
- Да умеят да извършват правилен подбор на методите за диагностика, преподаване, за контрол и проверка на знанията, уменията и навиците на обучаваните;
- Да прилагат на практика, съобразно конкретна ситуация методите и принципите за възпитание;
- Да могат да извършват анализ, планиране и разпределение на учебно съдържание;
- Да умеят да прилагат на практика държавните стандарти за учебно съдържание;
- Да използват адекватно нормативните изисквания;
- Да диференцират спецификите на преподаване и организация на учебната дейност в общообразователно училище, медицински колеж и университет;
- Да развиват мотивационната сфера в насока непрекъснато образование и самообразование;
- Да развиват и обогатяват комуникативните си способности.

3. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции;
- Самостоятелна подготовка;
- Консултации.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П Дата: 10.01.2012 г. Страница 4 от 9 стр.

4. МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекционно изложение;
- Беседа, дискусия;
- Анализ на казус;
- Инструкция;
- Работа с учебни материали;
- Работа с допълнителен материал - „История на педагогиката“
- Нагледни – мултимедийна презентация
- Самостоятелна подготовка;
- Писмено тестово изпитване;

Акценти в методите:

Лекционното изложение е основен метод за даване на нови знания по учебната дисциплина. Те се водят с целия курс студенти и се осигуряват от презентационни и пълнотекстови материали. Презентационните материали се представят чрез видеопроектори в лекционните зали.

Дискусия. Чрез метода се постига активно участие на студентите по разглежданата тема или казус. Създават се ситуации на взаимочуване и се стимулират умения за анализ, сравняване, аргументиране и мотивация.

Работата с учебни материали се основава на предоставения учебник по педагогика, с който всеки студент трябва да разполага, тъй като в него се съдържат страници за самостоятелна работа.

Посредством **работата с допълнителни материали**, свързани с историята на педагогиката се построява мост между миналото и настоящето

Писменото тестово изпитване интегрира въпроси отворен и затворен тип от всички изучавани теми. Представява основен метод за контрол и оценка за знанията. Изисква добро ниво на усвоеност на знанията и умения за гъвкавото им прилагане.

5. ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ

Табл. 1.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА НА ЛЕКЦИИТЕ ПО „ПЕДАГОГИКА”	Часове
1	Научен статут на педагогиката.	3
2	Образователна система.	3
3	Теория на възпитанието.	3
4	Принципи и методи на възпитание.	3
5	Теория на обучението (дидактика).	4
6	Обучение – същност и закономерности.	3
7	Основни и допълнителни форми на обучение.	3
8	Доцимология.	3
9	Администриране на учебните заведения.	3
10	Професионална характеристика на преподавателя	2

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
Дата: 10.01.2012 г.		
Страница 5 от 9 стр.		

	ОБЩО	30
--	-------------	-----------

6. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ ПО „ПЕДАГОГИКА”

1. Научен статут на педагогиката. (3 ч.) Етапи в развитието на педагогиката. Основни понятия и категории в педагогиката. Предмет, обект и функции на педагогиката. Структура на педагогиката – представени са основните дялове на педагогиката. Връзка на педагогиката с другите науки. Възникването на педагогиката е под формата на приложната философия. Подчертава се интегративният характер на педагогиката като научна област. Анализират се на взаимовръзките на педагогиката с другите научни области. Анализът на етапите в развитието на педагогиката, с извеждане на основните им характеристики и ярките представители, има за цел да въведе студентите в новото учебно съдържание. Дадени са дефиниции на основни понятия в педагогиката и на тази основа се осъществява първоначалното въвеждане на терминологичното разнообразие, с което се отличава тази научна област.

Работа с допълнителен материал - „История на педагогиката“, учебник.

2. Образователна система. (3 ч.) Обща характеристика на образователната система, видове образование. Основни звена в системата на образование. Допълнително образование. Основни тенденции в развитието на образованието. Проблемни въпроси в образователната система в страната. Анализ на други образователни системи. Основни тенденции в развитието на образованието в България. Болонска декларация. Понятието непрекъснато образование се разглежда като единна система от държавни и обществени образователни заведения, обезпечаващи организационното и съдържателно единство, взаимовръзките между отделните звена, която координира задачите на възпитанието и подготовката, съобразно индивидуалните и обществените потребности.

Работа с допълнителен материал от учебното ръководство.

3. Теория на възпитанието. (3 ч.) Същност на възпитателния процес - определение, функции, логика. Понятия – възпитание, самовъзпитание, превъзпитание. Закономерности на възпитателния процес – направен е качествен анализ и закономерностите се усвояват чрез осъзнаване през практическия опит, поради което академичното съдържание се илюстрира с примери от практиката. Разглеждат се казуси. Работи се по групи, като за целта курсът се разделя. Задачи на възпитанието – представени са мотивирано и еднозначно. Възпитателната система в учебните заведения (съдържание, принципи, критерии). Диагностика на резултатността от възпитателния процес – цели. Типове, видове и модели; стилове на възпитание

4. Принципи и методи на възпитание. (3 ч.) Анализ на значението на възпитателните принципи в образователния процес. Класификационна рамка – групи методи: методи за формиране на личността, методи за организиране на дейността и формиране на социалното поведение, методи за стимулиране на поведението и дейността. Практическа приложимост на възпитателните принципи и методи. Казуално разглеждане на принципите и методите на възпитание. Дискусия по темата. Използване на метод „brainstorming”.

5. Теория на обучението (дидактика) (4 ч.) Структура на процеса на обучение. Определение, функции, предмет, обект, основни понятия и категории на дидактиката. Връзка на дидактиката с другите науки. Проблематика. Основни категории в дидактиката. Дифе-

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
Дата: 10.01.2012 г.		
Страница 6 от 9 стр.		

ренцират се понятията, извършва се съпоставка с формулировките, включени в представянето на педагогиката като научна област. Тенденции и перспективи в развитието на дидактиката в направления: дидактическа пропедевтика, телеологична дидактика, онтодидактика, субектна дидактика, субект-обектна дидактика, нормативна дидактика, технологична дидактика, доцимология и доцимометрия, футурология. Принципи и методи на обучение (детерминанти, функции, свойства, групи, критерии за подбор). Анализ на принципите на обучението – същност, детерминираност, класификация. Класификационна рамка на методите. Детерминанти на методите: целите, задачите и съдържанието на обучението; темата и характера на дисциплината; характера на урока/лекцията, нивото на подготовка и възрастта; материално-техническата база. Функции на методите: учебна, информационна, обучаваща, ръководна. Свойства на методите: яснота, детерминираност, насоченост, резултатност, надеждност, икономичност

6. Обучение – същност и закономерности. (3 ч.) Структура на процеса на обучение. Елементи на процеса на обучение: цели, задачи, съдържание, операционно-действиен, контролно-регулируещ и оценъчен компонент. Закономерности в дидактиката. Съдържание на учебния процес: учебен план и учебни програми. ДООИ/ЕДИ за учебно съдържание – примери. Педагогически технологии. Педагогически системи. Анализ на интерактивни методи на обучение. Вниманието на университетските среди е необходимо да се фокусира върху способностите и уменията за преподаване. На тази основа е разгръната система за „active learning” и „cooperative learning”, за която преподавателите трябва да бъдат подготвени. Тези подходи се обезпечават с редица интерактивни методи и техники, които нямат за цел да изместят лекцията като форма и като основен метод, а да я направят достъпна, осъзната и интересна.
Работа с учебното ръководство.

7. Основни и допълнителни форми на обучение (3 ч.) Урокът и лекцията като основни форми за обучение (характеристика, изисквания, специфика). Урокът като основна форма за обучение - характеристика, изисквания, специфика. Видове уроци. Анализ на видовете уроци. Обособяване на цел и задачи (в три направления) на урока. Анализ на основните организационни моменти – комплексния характер на процеса, дидактически изисквания, методология. Критерии за оценка ефективността на урока. Други форми на обучение. ДООИ за учебно съдържание – примери. Анализ на някои от методите на обучение. Насоки за усъвършенстване на урока. Лекцията като основна форма за обучение - характеристика, изисквания, специфика. Видове лекции. ЕДИ – примери, нормативна база. Разглеждане на понятията учебна програма и учебен план. Видове програми във висшето образование. Други форми на обучение във висшето образование. Съпоставка на основните форми на обучение.

Работа по двойки – практическа задача на основата на структурен анализ: изготвяне на методично тематично занятие с позоваване на методите на обучение. Работа с учебното ръководство.

8. Доцимология (3 ч.) Контролът и оценяването са важни моменти в образованието през всичките му етапи. От използването на тези процедури спрямо резултатите от обучението се повлиява качеството му, предприемат се мерки за преодоляване на установените пропуски и грешки, и се планират конкретни мероприятия за преодоляването им. Изисквания: индивидуален подход; системност; обективност; всестранност; диференциран подход; единни изисквания и критерии за оценяване; разнообразие – видове контрол. Методи

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
Дата: 10.01.2012 г.		
Страница 7 от 9 стр.		

за контрол и оценяване. Сравнителен анализ. Силни и слаби страни на методите. Форми и системи за оценяване във висшето училище.

9. Администриране на учебните заведения. (3 ч.) Управлението на образованието се анонсира като съвкупност от закони, принципи, правила за организация на целенасочената дейност, фокусирана към подчиняване на субективния интерес на елементите от институцията, средата и обществото. Управлението на образователната система се разглежда като отрасъл в педагогиката, свързан с решаването на въпроси относно същността, съдържанието и организацията на управлението. Технология за атестация. Анализ на критериите за атестиране на преподавателските кадри във висшето образование. Методи и процедура по атестирането. Вътрешно-институционален контрол. Одитиране. Акредитация – същност, форми, организация. Видове акредитация. Работа с нормативната база.

10. Професионална характеристика на преподавателя (2ч.) (професионални качества, педагогически способности, стилове на преподаване). Педагогическа култура, личностна култура, педагогически такт, продуктивно педагогическо общуване. Типове преподаватели. Разкриване на професионалните качества, педагогическите способности и умения на преподавателя. Анализ на някои от често допусканите грешки в преподавателската дейност. Силове на преподаване – сравнителен анализ. Фактори на влияние върху комуникативната компетентност на преподавателя. Характеристики на ефективния преподавател.

7. МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

Наблюдение, самостоятелна работа, работа в група. Методите за контрол се основават на:

- Пълнота на усвояване на учебния материал;
- Усвоена терминология;
- Съобразителност;
- Аналитични умения и способности;
- Умения за формиране на изводи и обобщения.

7.1. ТЕКУЩ КОНТРОЛ:

Текущият контрол се базира на учебната активност на студентите по време на учебните занятия. **Присъствието на предвидените по учебния план лекционни занятия по дисциплина**, съгласно Чл. 92, ал. 1, т. 1 от Правилник за устройството и дейността на Медицински университет – Плевен и Чл. 19, ал. 1 от Правилник за организацията на учебния процес в МУ – Плевен **е задължително и е основание за заверка на семестъра** по учебната дисциплина от страна на преподавателите.

7.2. ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН КОНТРОЛ И КРАЙНО ОЦЕНЯВАНЕ:

Заключителният контрол предвижда провеждане на писмен изпит в сесията за втори семестър за студентите образователно-квалификационна степен „бакалавър”, специалност „Управление на здравните грижи”. Изпитът се счита за успешен, ако студентът има оценка равна или по-голяма на Среден 3.00.

Оценката се вписва в протокол от изпита, нанася се в студентската книжка и главната книга за всеки изпитан студент, нанася се в е-системата на МУ за отчитане на учебната натовареност.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 8 от 9 стр.

Крайната оценка е по шестобалната система и се закръглява с точност до единица в съответствие със скалата по ECTS. Минималната оценка за приключване на обучението е „Среден 3”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити.

8. СИСТЕМА ЗА НАБИРАНЕ НА КРЕДИТИ:

Общ брой кредити: **5,0**

Сумарната кредитна оценка се формира от:

1. Кредити от присъствие на лекции
2. Кредити от самостоятелна подготовка за семестриален изпит
3. Полагане на семестриален изпит

9. ИЗПИТЕН КОНСПЕКТ:

1. Научен статут на педагогиката. Предмет, обект и функции на педагогиката. Връзка на педагогиката с другите науки. Етапи в развитието на педагогиката.
2. Основни понятия и категории в педагогиката.
3. Образователна система. Обща характеристика. Допълнително образование. Основни тенденции в развитието на образованието.
4. Теория на възпитанието. Понятие за образователен процес (определение, функции, логика). Понятия.
5. Закономерности на възпитателния процес. Задачи на възпитанието.
6. Възпитателната система в учебните заведения.
7. Принципи и методи на възпитанието.
8. Теория на обучението (дидактика). Определение, функции, предмет, обект, основни понятия и категории на дидактиката. Връзка на дидактиката с другите науки. Проблематика.
9. Обучение - същност, закономерности и функции на процеса на обучение. Структура на процеса на обучение.
10. Принципи и методи на обучението (детерминанти, функции, свойства, групи, критерии за подбор).
11. Основни форми за обучение. Други форми на обучение.
12. Урокът като основна форма за обучение.
13. Лекция (характеристика, изисквания, специфика).
14. Администриране на учебните заведения. Атестация на преподавателските кадри. Технология за атестация. Вътрешно-институционален контрол.
15. Професионална характеристика на преподавателя (професионални качества, педагогически способности, компетентности).

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 9 от 9 стр.

10. ПРЕПОРЪЧВАНА ЛИТЕРАТУРА

1. Андреев, М., Дидактика, С., 1981
2. Бабански, Ю., Педагогика, М., 1988
3. Балтаджиева, Й., Психология на общуването, Я., 1998
4. Бижков, Г., М. Белова, Основи на педагогиката и методи на педагогическите изследвания, Бл., 1994
5. Василев, Д., Педагогика, С., 1992
6. Коджаспирова, Г., Педагогика, М., 2004
7. Лисина, М. И., И. Димитров, Общуване и самопознание, С., 1982
8. Милков, Л., Г. Колев, Обща педагогика, Ш., 1994
9. Нишева, В., Медицинска педагогика, Пл., 2002
10. Петров, П., Дидактика, С., 1998
11. Петров, П., М. Атанасова, Образователни технологии и стратегии на учене, С., 2001
12. Попов, Т. и кол., Педагогика, Теория на обучението (Дидактика), С., 2005
13. Радев, Пл., Педагогика, Пд., 2001
14. Цветкова, С., Обща педагогика, ИЦ МУ, Пл., 2011

11. АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

Доц. С. Цветкова, д.пс

Учебната програмата е разгледана на катедрен съвет на катедра „Общественоздравни науки“, приета е от Програмен съвет на Факултет Обществено здраве и е утвърдена от факултетен съвет на факултет „Обществено здраве“.